

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS

Dr. STASYS TUMĖNAS

NAUJIENLAIŠKIS

Nr. 2 (14) 2018-03-12

Gerbiamieji šiauliečiai,

praėjusį vasario mėnesį pagal LR Seimo Statutą nevyko plenariniai posėdžiai Vilniuje, išskyrus šventinius renginius, skirtus atkurtos Lietuvos valstybės 100-mečiui. Apskritai, kalbėti apie darbo reikalus šįkart – būtų per daug kasdieniška, rutiniška, nes Aukščiausiasis pasirinko, kad mums teko dalia švęsti – švęsti LIETUVĄ, minėti Šimtmetį.

Primindamas Šimtmečio minėjimo kertinius, kodinius žodžius, susiliejusius į trispalvės gamą – **KURK** – **ŠVEŠK** – **PAŽINK** – švenčių renginiuose jaunimui priminiau Lietuvos istoriją, akcentavau, kad širdyse ir protuose turime pri(si)minti ne konkrečią vieną dieną, o gyvybingus praeities, dabarties ir ateities ryšius. Tiesa, daug ginčų sukėlė pasirinkta Šimtmečio renginių pagrindinė linija – Lietuvos sėkmės istorija. Ar tikrai sėkmės istorija? Šis kontraversiška vertinamas istorijos kelias leido kalbėti ir apie tai, kad iš 100 metų net 50 buvome okupuoti svetimų, kad privalome pri(si)minti karo ir pokario baisumus, mūsų partizanų žūtis pokario miškuose, Sibiro šalčiuose, kalėjimuose, lageriuose. Vis tik Lietuva atsitiesė, tapo laisva, visavertė pasaulio valstybė. Ir tai mūsų sėkmės istorijos dalis. Apie tai kalbėjau susitikimuose su Šiaulių senjorais („Bočiai“), Šiaulių Romuvos gimnazijos gimnazistais.

Šventė keliauja per visą Lietuvą, bet man ypač smagu, svarbu, prasminga, kad Šiaulių miestas Šimtmetį šventė ypatingai – Šiaulių gimnazija davė Lietuvai net 4 didžiavyrius – 1918 metų Nepriklausomybės akto signatarus. Garbė dabartiniam J. Janonio gimnazijos direktoriui Rimui Budraičiui, kad jo vadovaujamos įstaigos erdvėse visą praėjusį mėnesį gyveno signatarų dvasia – čia atidarytas Signatarų kabinetas, eksponuota paroda, atminimo lentose įamžinti visi 4 buvę auklėtiniai – Mykolas Biržiška, Jonas Vileišis, Steponas Kairys, Alfonsas Petrusis. Gimnazijos koridoriuose (grafiko prof. V. Janulio darbas), kieme (architekto V. Rudoko darbas) įamžinti signatarai primena ir įpareigoja dabartinį Šiaulių jaunimą dirbti savo kraštui, savo miestui, savo valstybei. Priminsiu, kad Šiauliuose savo gyvenimą jau gyvena unikali Signatarų alėja Lieporių parke.

Šventės baigiasi – gyvenimas tęsiasi – su savo rūpesčiais, į(si)pareigojimais. Šįkart priminsiu vieną posakį – „Skubėk pamažu“. Pirma apmąstyk, pasverk, įvertink, o tada sprendk, veik, daryk. Ne visada tai pavyksta padaryti LR Seimo nariams, kai per pusmetį priimama per 400–500 įstatymų ar jų pataisų. O kad verta pasverti, neskubėti, rodo istorija dėl socialinių įmonių, kuriose dirba daug negalią turinčių asmenų, statuso, ateities perspektyvų, įstatymo pataisų, kurios gresia šimtų žmonių

atleidimu ir išvarejimu į bendrą darbo rinką. Svarstymai puikiai iliustruoja, kad priimant įstatymus ar juos taisant būtina tartis su tais, kuriuos tie įstatymai tiesiogiai paliečia. Tai ir buvo padaryta išvažiuojamajame Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto posėdyje Šiauliuose. Jame dalyvavo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) nariai – Rima Baškienė, Aušrinė Norkienė, Juozas Rimkus, Tomas Tomilinas.

Man, kaip kultūros erdvės žmogui, labai aktualios problemos, su kuriomis susiduria kultūros leidinių redakcijos. Sulaukiau aktyvių kultūros lauko žmonių laiškų, raginančių nedelsiant imtis priemonių ir keisti kultūros leidinių finansavimo tvarką. Inicijavau šio klausimo svarstymą LR Seimo Kultūros komitete. Akivaizdu, kad kultūrinei Lietuvos spaudai finansuoti nelabai tinka „projektinė finansavimo politika“. Kita vertus, nėra lengva surasti visoms redakcijoms priimtina modelį, nes Lietuvoje valstybinių laikraščių ir žurnalų jau senokai nėra. Taigi laukia rimtas darbas, kaip rasti konsensuą, kuris pateisintų kultūros lauko žmonių lūkesčius.

Artėja 2019 m., kuriais, tikėtina, greta kitų rinkimų gali vykti referendumas dėl dvigubos pilietybės reikalų. Pastaruosius turi (iš)diskutuoti visuomenė ne tik užsienyje, bet ir Lietuvoje. Todėl, atsižvelgdamas į tai, kad kitais metais sukanka 70 metų, kai 1949 metais buvo paskelbta „Lietuvių charta“, pateikiau siūlymą, kad 2019 metai būtų paskelbti Pasaulio lietuvių metais. Mano iniciatyvai pritarė LR Seimo ir Pasaulio lietuvių komisijos nariai, PLB pirmininkė Dalia Henkė, taigi kovo mėnesį laukia svarstymai Seimo plenariniame posėdyje.

Gyvename Šv. Velykų laukimu, o Gavėnia, kaip sakė kunigas, žiemgalis, jėzuitas Anicetas Tamošaitis SJ, yra savityros, savęs pažinimo metas. Linkiu, kad pavasaris ir Šv. Velykų laukimas apvalytų mūsų sielas, permąstytume iš naujo, ką kiekvienas padarėme taip, ką – ne taip, ką galime keisti ir kaip patys keistis.

BENDRAUKIME!

SEIMAS

Apie mano pareigas Lietuvos Respublikos Seime galite paskaityti internetinėje svetainėje: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=8801&p_k=1&p_a=seimo_narys&p_asm_id=79154.

2018 m. vasario 1 d. Rūdiškių miesto bibliotekoje atidaryta moksleivių ir studentų fotografijų paroda „Bradūno žemė“. Parodos, kurioje eksponuojama 30 nuotraukų, surengimą inicijavo Rūdiškių bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Danguolė Paliulienė. Priminsiu, kad paroda buvo surengta praėjusiais metais Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje, minint Kazio Bradūno metus.

Fotografijų parodos idėją, raidą, darbus pristatė mano padėjėjai-sekretoriai Rita Virbalienė ir Nerijus Brazauskas. Pastarasis pakvietė renginyje dalyvavusius Trakų r. Rūdiškių gimnazijos moksleivius pasidalyti mintimis apie fotografijas, išrinkti labiausiai patikusią nuotrauką. Paaikšėjo, kad gimnazistams įsiminė Arminos Gedgaudaitės, Panevėžio r. Ramygalos gimnazijos mokinės, nuotrauka „Negeros akys“.

Jaukioje ir modernioje bibliotekos aplinkoje užsimezgė diskusija, parodžiusi jaunimo smalsumą, Rūdiškių miesto istorinį-

*Trakų r. Rūdiškių gimnazijos moksleiviai fotografijų parodoje „Bradūno žemė“.
N. Brazausko nuotrauka.*

kultūrinį paveldą, jaunuolių ateities horizontus. Mano padėjėjai įteikė dovanų, primenančių artėjančią modernios Lietuvos valstybės šimtmetį, linkėjo neužmiršti gimtinės ir atkakliai siekti savo svajonių išsipildymo.

2018 m. vasario 13 d. dalyvavau Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių bendruomenės komisijos pasitarime. Jo metu įvyko susitikimas su Etninės kultūros globos tarybos pirmininke dr. Dalia Urbanavičiene, Etninės kultūros globos tarybos nare, Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos tarybos nare Nijole Balčiūniene. Svarstyti klausimai: 1) Dėl 2018 m. balandžio 24–27 d. vyksiančių Seimo ir PLB komisijos posėdžių darbotvarkės projekto; 2) Komisijos išvykos 2018 metais; 3) Dėl 2019 m. paskelbimo Pasaulio lietuvių metais.

Pastarasis klausimas susijęs su mano iškelta idėja 2019-uosius metus paskelbti Pasaulio lietuvių metais. Kviečiu Jus susipažinti su mano pranešimu spaudai: „Seimo nario dr. Stasio Tumėno pranešimas: „Siūlau 2019 metus paskelbti Pasaulio lietuvių metais“ (prieiga per internetą: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=15289&p_k=1&p_t=255205&p_a=0). Žinoma, laikiu Jūsų pasiūlymų ir pastabų dėl šių ir užsienio lietuviams, ir Lietuvos gyventojams svarbių metų, kurių paskelbimas bus svarstomas Seimo Pavasario sesijoje. O apie posėdį kviečiu paskaityti Seimo kanceliarijos Komisijų sekretoriato patarėjos Jolitos Šedauskienės parengtą informaciją „Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija svarstys Lietuvai ir lietuviams svarbius klausimus“ (prieiga per internetą: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=9322&p_k=1&p_t=255198).

*Seimo ir Pasaulio lietuvių
bendruomenės pasitarime aptarti
aktualiausi klausimai.
Dž. G. Barysaitės nuotrauka.*

2018 m. vasario 13 d. – fotografijų parodos „Lietuvių Šveicarija“, skirtos Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui paminėti, atidaryme Seime. Renginyje dalyvavo Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Jūratė Caspersen. Parodoje pristatomos fotografijos, kuriose įamžintas Šveicarijos lietuvių bendruomenės gyvenimas ir veikla, puoselėjant tautinį tapatumą, gimtąją kalbą ir kultūrą, taip pat šveicariškos tradicijos ir išpūdingiausi Alpių šalies gamtovaizdžiai.

Nuotraukų autoriai: Diana Bruner (Brunner), Eglė Dranevičienė, Danutė Gudauskienė, Ilona Katkienė, Vilma Kinčiūtė-Kern, Rita Mėjer (Meyer), Feliksas Ostapenko, Rimas Sukarevičius, dr. Lijana Tagman (Tagmann), Laima Jokimaitė-Tikuišienė.

Atidarymo šventėje, sveikindamas Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkę, PLB Kultūros tarybos pirmininkę ir parodos iniciatorę Jūratę Caspersen, kalbėjau, kad 44 pasaulio valstybėse yra „lietuviškieji pasauliai“, kultūros, švietimo židiniai. Vienas iš jų – kalnuotoji Šveicarija, kurioje gyveno ir veikė Vasario 16-osios signatarai prelatas Kazimieras Šaulys ir diplomatas dr. Jurgis Šaulys.

Šventėje dalyvavo PLB pirmininkė Dalia Henkė, LRS ir PLB komisijos nariai, Šveicarijos bičiuliai.

Minint Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį, ekspozicija „Lietuvių Šveicarija“ bus pristatoma ir kituose Lietuvos miestuose. Šiaulių apskrities Povilo Višinskio bibliotekoje ji bus atidaroma rugpjūčio 10 dieną.

*Paroda atskleidė
Šveicarijos lietuvių ir Šveicarijos grožį.
R. Virbalienės nuotrauka.*

2018 m. vasario 14 d. – Kultūros komiteto posėdyje, kuriame svarstėme klausimus: 1) Dėl kultūros leidinių finansavimo padėties; 2) Dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos nuostatų suderinimo su Etninės kultūros globos taryba; 3) Dėl valstybinės Etninės kultūros plėtros programos. Vėliau įvyko susitikimas su Europos transliuotojų sąjungos (EBU) atstovais.

Iš minėtų klausimų išskirčiau kultūros leidinių finansavimo problemą, į kurią reaguodamas išplatinau pranešimą žiniasklaidai „Būtina nedelsiant spręsti kultūrinės spaudos finansavimo problemą“ (prieiga per internetą: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=15289&p_k=1&p_t=255022&p_a=0). Posėdyje paaikškėjo, kad kultūros leidinių finansavimo tvarką reikia arba tobulinti, arba visai keisti. Šiuo metu finansuojamos yra ne konkrečios redakcijos, o tų kultūros leidinių redakcijų rengiami projektai, todėl atsitinka taip, kad vienais metais konkrečiam leidiniui skiriamas didesnis finansavimas, o kitais – mažesnis.

Ypač daug nerimo išgirsta iš „Literatūros ir meno“ redakcijos. Redaktoriaus Gyčio Norvilo teigimu, šis senas tradicijas turintis leidinys yra laipsniškai stumiamas į finansinę krizę. Redaktoriaus tvirtinimu, 2018 metams skirtas 14 000 eurų mažesnis finansavimas negu praeitais metais. Su panašiomis problemomis susiduria ir žurnalas „Naujasis Židinys-Aidai“ bei dar keli leidiniai. Tiesa, redakcijų atstovai nelabai išsiklauso į realybę, kad Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas ir Lietuvos kultūros taryba remia ne redakcijų darbą, o konkrečius projektus, todėl esant dabartinei situacijai, redakcijos visada susidurs su finansinėmis problemomis, kai reikia spręsti, pvz., redakcijos ūkio klausimus. Nutarta šį klausimą nagrinėti išanalizavus galimus problemos sprendimo kelius. Mano nuomone, drastiškai griauti jau nusistovėjusią tvarką lėšas skirti per Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą (SRTRF) nereikėtų. Vienas iš būdų – finansavimą skirti ne vieneriems metams, o bent 2–3, tada redakcijos galėtų planuoti nuosekliau savo veiklą, jų darbo nelemtų tik vienu metų lėšų (ne)skyrimas. Priminsiu, kad paramą kultūros leidiniai gauna ne tik iš SRTRF, bet ir iš Lietuvos kultūros tarybos.

ŠIAULIŲ MIESTAS

2018 m. vasario 1 d. dalyvavau susitikime su Amerikos lietuvių metraštininku, dokumentinių filmų kūrėju, 13 metų vadovavusiu Amerikos lietuvių TV Arvydu Reneckiu, šiuo metu kuriančiu kelių serijų filmą apie JAV lietuvių išeivių istoriją. Svečias filmavo Šiaulių universiteto bibliotekos Jono Šliūpo archyve, susipažino su čia sukaupta vertinga medžiaga, susitiko su universiteto vadovais. Arvydui pristačiau ir visai neseniai į universitetą atkeliavusią archyvinę medžiagą iš JAV Kento valstybinio universiteto, su kuriuo Šiaulių universitetas 2011 m. pasirašęs bendradarbiavimo

sutartį. Arvydui padariau ir malonų staigmeną – parodžiau ŠU įsteigtą Mariaus Katiliškio auditoriją ir ten esančią M. Katiliškio portretinę mozaiką.

Priminsiu, kad mūsų su Arvydu pastangomis 2003 m. Lietuvos skaitytojams buvo sugrąžintas ir išleistas, manyta, kad dingęs karo verpetuose Mariaus Katiliškio pirmasis novelių rinkinys „Seno kareivio sugrįžimas“. Mozaikos autorius yra šviesios atminties prof. Vitolis Trušys, kuris, susižavėjęs knygos grįžimu, norėjo įamžinti vieną iš talentingiausių Lietuvos prozininkų, Šiaurės Lietuvos vaiką M. Katiliškį. Mano nuomone, tai viena iš tapybiškiausių prof. V. Trušio mozaikų.

Su A. Reneckiu prie V. Trušio sukurtos M. Katiliškio portretinės mozaikos.

Radio stotyje RS2 su Arvydu Reneckiu.

S. Tumėno archyvo nuotraukos.

2018 m. vasario 1 d. su Arvydu Reneckiu Šiaulių radijo stotyje RS2 radijo laidoje „Aktualijos iš pirmų lūpų“ kalbėjomės apie lietuvių išėivių istoriją JAV, apie Jono Šliūpo archyvą Šiaulių universitete ir kultūros lobius JAV kultūros židiniuose. Kviečiu Jus paklausti laidos įrašo, prieiga per internetą: <http://rs2.lt/aktualijos/2018-02-10/>.

2018 m. vasario 2 d. su Arvydu Reneckiu lankėmės dr. Jono Šliūpo archyve, esančiame Šiaulių universiteto bibliotekoje. A. Reneckis, kaip minėta, kuria dokumentinį filmą apie JAV lietuvių išėivių istoriją, o Jonas Šliūpas yra neatsiejama tos istorijos dalis. Apie archyvą galite daugiau sužinoti ir Jūs, prieiga per internetą: <http://biblioteka.su.lt/lt/apie/dr-j-sliupo-archyvas/>.

2018 m. vasario 2 d. dalyvavau Remigijaus Venckaus fotografijų parodos „Aš esu kitas. Skirta Šiauliams“ atidaryme Šiaulių universiteto dailės galerijoje

2018 m. vasario 8 d. – susitikime su Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) pirmininku Audriu Antanaičiu ir Valstybinės kalbos inspekcijos viršininku Donatu Smalinsku Šiaulių universitete. Jie susitiko su ŠU rektoriumi Donatu Jurgaičiu, Lietuvių kalbos draugijos pirmininke prof. Genovaite Kačiuškiene, miesto lituanistais, kalbos tvarkytojais.

Priminsiu, kad VLKK darbuojasi dvi Šiaulių lituanistės – žodžių darybos specialistė doc. Jolanta Vaskelienė ir kirčiavimo specialistė doc. Rūta Kazlauskaitė. Man svarbu buvo išgirsti naujojo pirmininko ir komisijos narių požiūrį dėl „trijų raidžių bylos“, dėl neseniai Vyriausybės pasirašyto liberalizuoto ir galimai skandalingo konstitucinio Valstybinės lietuvių kalbos įstatymo pataisų, dėl Stanislovo Masioko idėjos pritaikyti lietuviškus rašmenis kompiuterio klaviatūrai įdiegti. Regis, naujasis pirmininkas ir jo komanda nusiteikusi rimtam darbui, pasiryžusi diskutuoti, tartis, įrodinėti, kad lietuvių kalba yra visų mūsų turtas, o VLKK nėra buvusių LKP sekretorių „išmislas“, kaip teigė iš tautos atstovų garbios tribūnos LRS viena mano kolegė liberalė.

Šia proga atkreipsiu Jūsų dėmesį, kad šiais metais trečią kartą rengiamos Lietuvių kalbos dienos (vasario 16 d. – kovo 11 d.), kurių renginiuose kviečiu aktyviai dalyvauti ir Jus (plačiau: <http://www.vlkk.lt/veikla/lietuviu-kalbos-dienos/lietuviu-kalbos-dienu-planas-2018>).

*Malonu bendrauti su
kolegomis, besirūpinančiais
mūsų didžiausiu turtu –
lietuvių kalba.
Z. Ripinskio nuotrauka.*

2018 m. vasario 8 d. – Lieporių bibliotekoje vykusiame renginyje „Knygos valanda. KAZYS BRADŪNAS: „Semių krikšto vandenį giesmei“. Literatūriniame vakare dalyvavo Maironio lietuvių literatūros muziejaus atstovė, knygos „Kazys Bradūnas: archyvai“ (2016) autorė Virginija Paplauskienė ir poeto Kazio Bradūno dukra, antropologė, etnologė, JAV lietuvių bendruomenės veikėja Elena Bradūnaitė-Agliniskienė. Muziejininkė papasakojo apie knygos gimimą, šaltinius ir atradimus, o poeto dukra eilinį kartą paliudijo, kad Bradūno poezija yra lietuvių versmė ir kultūrinė atmintis.

2018 m. vasario 15 d. dalyvavau Šiaulių mieste vykusiuose šventiniuose renginiuose, skirtuose Valstybės atkūrimo šimtmečiui. Lankiausi Atminimo lentų, skirtų Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės Akto signatarams, atidengimo ceremonijoje, Respublikiniame muzikos ir audiovizualinio meno festivalio-konkurso „Daina.LT 2018“ renginyje (kaip ir praėjusiais metais, buvau jo globėjas (detaliau skaitykite: <https://www.facebook.com/stasys.tumenas>), tarptautinio ekslibrisų konkurso „EX LIBRIS. ATKURTAI LIETUVAI – 100“ pristatyme Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje, iškilmingoje Lietuvos valstybės vėliavos pakėlimo ceremonijoje ir visuotinėje akcijoje „Šviesos keliu“. Žinau, kad ir Jūs, šiauliečiai ir miesto svečiai, dalyvavote šiuose renginiuose, kuriuos mes dar ilgai prisiminsime. Todėl kviečiu Jus likti su savo prisiminimais ir potyriais, kurie galbūt siesis ir su fotografijose Vasario 16-osios šventės užfiksuotomis akimirkomis Šiauliuose. Nuotraukos N. Brazausko, E. Elijošiaus, R. Šiaučiūnaitės.

2018 m. vasario 16 d. švenčiau Lietuvą: dalyvavau Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų kabineto atidarymo šventėje Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų – Šiaulių gimnazijos auklėtinių – atminimo įamžinimo renginyje, kai buvo atidengtas architekto Vytenio

Rudoko sukurtas meninis akcentas su signatarų – Mykolo Biržiškos, Stepono Kairio, Alfonso Petrulio ir Jono Vileišio – parašais prie minėtos gimnazijos, lankiausi iškilmingame koncerte Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti koncertų salėje „Saulė“. Žodžiu, prasmingai švenčiau 100-ąją Valstybės gimtadienį Šiauliuose kartu su Jumis. Neabejoju, kad Šiaulių miestas garbingai ir kūrybingai pažymėjo šią išskilią datą, o tai rodo, kad mes gerbiame savo šalies istoriją, savo miestą ir save pačius.

*Jelgavos meras Andris Ravinis pagerbė šiauliečius ir Lietuvą.
E. Elijošiaus nuotrauka.*

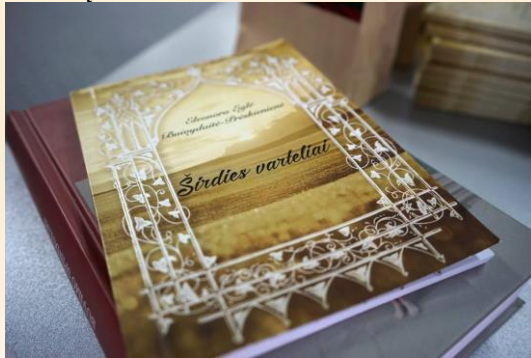
*Šiaulių Juliaus Janonio gimnazija įamžino keturių signatarų atminimą.
J. Janonio gimnazijos nuotrauka.*

2018 m. vasario 18 d. dalyvavau Šiaulių „Bočių“ surengtame renginyje „Mes laisvi“, skirtame Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. Tą sekmadienį į Šiaulių apskrities P. Višinskio bibliotekos konferencijų salę susirinko daug jaunatviškų senjorų, jų svečių iš Klaipėdos, Biržų miestų, kurie eilėmis, dainomis, šypsenomis ir linkėjimais išreiškė meilę Lietuvai. Šventėje dalyvavo ir Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ pirmininkas dr. Petras Ruzgus, dėkojęs šiauliečiams už gražias iniciatyvas.

Aš pats priminiau susirinkusiesiems istorinį Šiaulių miesto indėlį į modernios Lietuvos valstybės sukūrimą, raidą ir plėtrą. Pasidžiaugiau Šiaulių „Bočių“ energingumu, kūrybingumu ir gebėjimu jungti žmones bei bendruomenes.

Dr. Petras Ruzgus įteikia padėką Šiaulių „Bočių“ vadovui Benui Jokubauskui.

Prof. Bronius Prėskienis (pirmas iš dešinės) įamžina žmonos kūrybinį palikimą.

N. Brazausko nuotraukos.

2018 m. vasario 20 d. – CXLIV „Tekstų skaitymų“ seminare, Eleonoros Eglės Buivydaitės-Prėskienienės poezijos knygos „Širdies varteliai“ (2017) pristatyme Šiaulių universiteto bibliotekoje. Renginyje dalyvavo prof. emeritas Bronius Prėskienis, prof. dr. Džiuljeta Maskuliūnienė, knygos redaktorius Stasys S. Tumėnas, eiles skaitė Valstybinio Šiaulių dramos teatro aktoriai Nomeda Bėčiūtė, Vladas Baranauskas, Juozas Bindokas. Susirinkusieji išgirdo knygos gimimo, sudarymo ir redagavimo istoriją, liudijančią siekį įamžinti žmonos ir kolegės kūrybą. Pamatė archyvinių kadru, išklausė amžininkų, kolegų, atsiminimų, pasidalijo žmogaus buvimo ir poezijos šviesa.

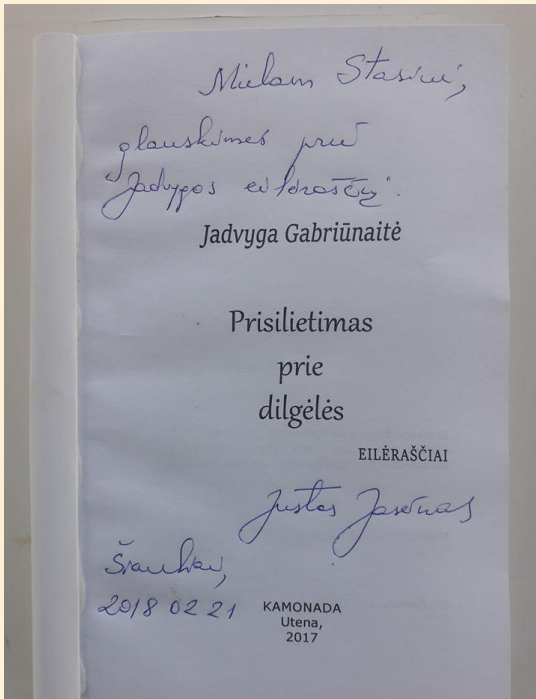
2018 m. vasario 21 d. – pokalbyje-diskusijoje RS2 radijo laidoje, kurioje kartu su mano padėjėju-sekretoriumi dr. N. Brazausku diskutavome apie Valstybės šimtmečio minėjimą, 1918 m. Vasario 16-osios Akto signatarus, jubiliejinius renginius Šiauliuose. Diskusiją galite išklausti ir Jūs, prieiga per internetą: <http://rs2.lt/aktualijos/2018-02-24/>.

2018 m. vasario 21 d. – popietėje „Mes savo lietuviškam žody gyvi...“, skirtoje Tarptautinei gimtosios kalbos dienai ir Šiauliuose gyvenusiai poetei, pedagogei, bibliotekininkei, ilgametei Šiaulių pedagoginio instituto darbuotojai Jadvygai Gabriūnaitei (1936–1990) prisiminti. Mano globojamoje bibliotekoje vykusiame renginyje dalyvavo poetas kun. Justas Jasėnas, poetas Jaunius Kulnys, lietuvių kalbos mokytojos Branguolė Šimkūnienė ir Gitana Trinkaitė, kiti miesto lituanistai. Aš prisiminiau J. Gabriūnaitės asmenybę, jos pirmosios knygos išleidimo istoriją, publikacijas 1991 metų almanache „Šiaurės Lietuva“.

Jadvyga rašė: „Poezija – žodis. Žodis žmogui ir žemei. Myliu žmones, kovojančius už gyvenimo tiesą, myliu jų veržlią mintį ir kūrybinę galią. Džiaugiuosi žemės grožiu, tyru kaip kūdikio akys, švelniu kaip motinos rankos... Ir dar: kai linksma, rašau eilėraščius, o kai liūdna – irgi juos rašau.“ Ši citata iš Šiauliuose pristatytos Utenoje kunigo, poeto Justo Jasėno pastangomis išleistos Jadvygos poezijos knygos „Prisilietimas prie dilgėlės“. Knyga į Šiaulius poetė sugrįžo po 40 metų – 1978 m. buvo išleista jos pirmoji poezijos knyga „Vardynos“, susilaukusi gražių kritikų įvertinimų.

Su Jadvyga bendraudavome tuometinio Šiaulių pedagoginio instituto erdvėse. Įkalbinėjau ją publikuoti pluoštą eilėraščių almanacho „Šiaurės Lietuva“ pirmajame numeryje. Pavyko prikalbinti,

deja, almanachas pasirodė 1991 m., jau po Jadvygos mirties. Autorės vardas ir pavardė įrėminti netekties ženkle, o rubrikos pavadinimas „Paskutinis žodis“ šiandien skamba deklaratyviai. Ar būna paskutinis žodis, ar jis užgęsta mirus Žodžio sakytojui. Žodis – sakytinis ir rašytinis – išlieka mūsų at(si)minimuose, mūsų sąmonėje. Aišku, ilgiau Jis išlieka užfiksuotas.

Gražu ir prasminga, kad mes sugebame prisiminti Anapilin išėjusias asmenybes, sudėtingus jų gyvenimo ir kūrybos kelius. Todėl sakau nuoširdžiausią „AČIŪ“ Šiaulių miesto lietuvių kalbos mokytojų metodinio būrelio nariams, inicijavusiems šią prasmingą popietę.

Jadvygos Gabriūnaitės poezija vėl sugrįžo pas skaitytojus.

S. Tumėno archyvo nuotrauka.

2018 m. vasario 21 d. – Šiaulių universiteto gimnazijos XIV laidos abiturientų Šimtadienio šventėje koncertų salėje „Saulė“. Šįkart kūrybingieji gimnazistai žiūrovams padovanojo muzikinį spektaklį, pastatytą pagal Gintaro Grajausko pjesę „Mergaitė, kurios bijojo Dievas“. Nustebino jaunuolių ir jų mokytojų pasirinkta pjesė – su netikėtais istorijos vingiais, fantasmagorijomis, sarkazmu, šaržavimu. Greta rimto istorinio pasakojimo apie aviatoriaus Antano Gustaičio tragišką gyvenimo istoriją – lėkštoki svaichiojimai, „šių dienų gyvenimo suaktualinimai“. Ko gero, Šimtadienio spektaklyje buvo per daug idėjų, aktualijų, interpretacijų. Mano subjektyvia nuomone, ne pats geriausias variantas buvo žiūrėti šį spektaklį iš karto po Vasario 16-osios minėjimo renginių. Kita vertus, sužavėjo abiturientų kūrybiškumas, muzikalumas, plastika. Pasidžiaugsiu ir pedagogais, kurie pagelbėjo aktoriams – Rasai ir Kęstučiui Stoškams, choreografei ir pastatymo autorei Vitai Butnorienei.

2018 m. vasario 21 d. sužinojau, kad Šiaulius, Šiaurės Lietuvą ir visą Lietuvą ištiko skaudi netektis – į amžinybę išėjo žiemgalis, mano bičiulis, žymiausias XX–XXI a. Lietuvos mozaikos meistras, tapytojas, dailės pedagogas, profesorius **VITOLIS TRUŠYS**. Sunku patikėti, kad nebesusitiksime su Vitoliu per Žiemgalos draugijos renginius, parodas, knygų pristatymus. Nedaugelis žino, kad Jis buvo pristatytas 2017 m. Nacionalinei kultūros ir meno premijai. Teko laimė ir garbė jausti Vitolio bičiulišką petį, kurti bendrus kūrybos planus, aptarti būsimašias Jo atsiminimų ir poezijos knygas, mozaikas. Deja, Jo dirbtuvėse liko beveik baigta Dievo tarno kunigo Ignaco Štacho portretinė mozaika.

Prisimenu, kaip Vilniuje, prestižinėje „Arkos“ dailės galerijoje, 2006 m. lapkričio 9 d. buvo atidaryta profesoriaus Vitolio Trušio pastelių ir tapybos paroda. Į dailininko jubiliejui skirtos parodos atidarymą susirinko gausus būrys Vilniaus dailės korifėjų, negailėjusių gražių žodžių jubiliatui. Profesorių sveikino jaunystės bičiuliai, gausus būrys žiemgalių ištisomis delegacijomis atvyko iš Pakruojo, gimtojo Pušaloto, Kauno, Šiaulių. Tąkart Vilniaus vertintojams V. Trušys atrinko 25 pastelių ir 21 tapybos darbą. Žiūrovai, kaip jau įprasta, žavėjosi profesoriaus technikos kruopštumu ir ilgėliau stabtelėdavo prie dailininko „klasikos“ darbų: „Po ažuolais“, „Šešėlis“, „Arimuose“, „Už horizonto“.

Vitolis Trušys gimė 1936 m. rugsėjo 16 d. Nors jo dokumentuose užfiksuota gimimo vieta yra Kaunas, profesoriaus vaikystė prabėgo Šiaurės Lietuvoje, Pušalote, o save jis didžiuodamasis laikė žiemgaliu. Kelis dešimtmečius V. Trušys savo kūryboje skelbė žiemgališkąsias tradicijas ir

vertybes, aktyviai dalyvavo „Žiemgalos“ draugijos veikloje, kuravo kasmet vykstančius žiemgalių dailininkų plenerus.

1955–1961 metais V. Trušys studijavo Vilniaus valstybiniame Dailės institute. Daug metų jis dirbo Šiaulių universitete, buvo Dailės didaktikos katedros vedėjas, profesorius. Nuo 1974 m. – Lietuvos dailininkų sąjungos narys. Už mozaikų ciklą „Iš lietuvių mitologijos“ Vilniaus universitete (1974–1978) buvo apdovanotas respublikine premija.

Profesorius Šiaulių universitetui padovanojo keletą dešimtmečių kauptą ir kurtą mozaikos studiją. Panašios mozaikos studijos neturėjo nė viena (tarp jų ir Dailės akademija) Lietuvos aukštoji mokykla.

V. Trušio kūrybos amplitudė labai plati: tapyba, freskos, mozaikos. Su tapybos ir akvarelės darbais dalyvavo parodose Lietuvoje ir užsienyje (Lenkijoje, Vokietijoje, Olandijoje, Švedijoje, Ukrainoje, Rusijoje, Latvijoje). Yra surengęs personalinių parodų Vilniuje (1975, 1998, 2006), Kaune (1996, 2000), Šiauliuose (1971, 1987, 1995, 1998, 2001), Pakruojuje (1991), Žeimelyje (1995), Pasvalyje (2001), Žagarėje (2002), Jelgavoje (2006). Išleido mokymo priemones: „10 piešimo technikų vaikams“ (kartu su prof. A. Toleikiu, 1984), „Animalistiniai piešiniai“ (1994), „Šriftas“ (1994).

Žinomos profesoriaus mozaikos ne tik Vilniaus universitete, bet ir „Gyvybės medis“ (Šiaulių ligoninėje, 1982), „Tragedija ir komedija“ (Šiaulių dramos teatre, 1984–1986), „Ažuolas“ (Žarėnų–Latvėlių kultūros rūmuose, 1983–1984), mozaikiniai V. Grinkevičiaus, J. Vasaičio, Z. Vaišvilos, M. Valančiaus, M. Katiliškio, A. Griganavičiaus, V. van Gogo ir kitų žymių žmonių portretai.

Freskos gerbėjai žavisi jos sukurtomis freskomis: „Orfėjas ir Prometėjas“ (1971), „Liaudies menas ir amatai“ (1972), „Medicina“ (1973), „Stumbrų medžioklė“ (1973–1974), „Kartos“ (1984–1985).

V. Trušio tapybos ir akvarelės darbų turi įsigiję Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos muziejai, privatūs kolekcininkai Olandijoje, Danijoje, JAV, Rusijoje.

2006 m. profesorius pateikė staigmeną – išleido poezijos knygą „už horizonto“. Poezijos knygą sudaro du skyriai: „Žydras kryželis“ ir „Pastelių posmai“. Autorius įtaigiu žodžiu grįžta į žiemgališkąją tėviškę. Jo tekstai – autobiografiniai štrichai, praplečiantys dailininko kūrybos ribas, tarsi padedantys geriau suvokti V. Trušio dailės kūrinius. Jo poezijoje nerbsite tradicinio rimavimo, poezijos nusistovėjusių taisyklių, tai tarsi tąsa Jo tapybos ir pastelių darbų – rupi, vyriška, nepataikaujanti, kartais skaudi:

„prie tilto išsikeroję seni medžiai
nakties tamsa auksinį dangų greit užlies
kol dar šviesu
su teptuku ant upės kranto sėdžiu
ir labai skubu
nepažįstamas praeivis tyliu balsu
man deklamuoja LAIKO TĖKMĘ pamažu“ („Laiko tėkmė“).

Knygoje „už horizonto“ spausdinami ankstyvojo V. Trušio kūrybos laikotarpio (1974–1975) piešiniai.

Skaitydamas V. Trušio poeziją, nejučia prisiminiau linkuvės Mokytojos Stasės Lovčikaitės žodžius: „Šiaurės Lietuvos dvasia negreita nei meilei, nei pykčiui, lėta ir sunki kaip arimų velėna. Tačiau joje jėga: jausmo gelmė ir pastovumas, gyvenimo išugdyta išmintis – lyg tos Mūšos sietuvos, prašalaičiui nežinomos ir nežvelgiamos“. Ar ne taip yra ir V. Trušio drobėse, jo poezijoje, kurie gal svetimi, gal monotoniški, gal nespalvingi atrodo kalnų suviliotam anykštėnui ar žemaičiui. Juk ar supras žemaitis, kaip Žiemgalos „rudens laukais šuoliuoja vėjas“, kaip sušnypščia siaurukas ir „subilda buferiai mažų vagonų“:

„nuleido ranką senutis semaforas
nebeateiname į stotį pasitikt siauruko
nukrito saulė it raudonas pomidoras
išsitiesė laukuos išbalęs rūkas“ („maža stotelė“).

Išbandęs plunksnos skonį, Vitolis po žmonos Galinos mirties išleido skaudžią knygą „Užgeso mano Gabija“ (2013). Šios knygos viršelyje – V. Trušio prieš dešimtmečius Vilniaus universitetui sukurtos senovės lietuvių deivės Gabijos atvaizdas. Tai buvo šeimos židinio ir ugnies globėja, kokia V. Trušio šeimoje ir buvo jo žmona Galina – mūza ir gyvenimo pagalbininkė.

Minėtina ir ypač kruopščiai Vitolio rašyta autobiografinė knyga „Laikas virto akmeniu (Gyvenimo ir kūrybos proskynos)“ (2010).

Mūsų visų VITOLIS, garbus mozaikos metras, tapytojas, poetas, Šiaulių miesto garbės pilietis, savo mozaikomis, freskomis, tapybos darbais, pedagogine veikla, pagaliau sodria žiemgališka daina, įtaigiu žodžiu puošė ir turtino savo kraštą, savo Žiemgalą, savo miestą, savo Valstybę Lietuvą.

Ilsėkis Amžinybėje, mielas žiemgali Vitoli.

Kartu su Vitoliu praleistos gyvenimo akimirkos man yra labai brangios.

S. Tumėno archyvo nuotrauka.

2018 m. vasario 27 d. – kartu su LR Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariais lankiausi socialinėje įmonėje UAB „Hestas“. Vizito metu paaiškėjo esminė problema – priėmus Socialinių įmonių įstatymo pataisas, daug žmonių neteks darbo. Istorija dėl socialinių įmonių, kuriose dirba daug negalią turinčių asmenų, statuso, ateities perspektyvų, įstatymo pataisų, kurios gresia šimtų žmonių atleidimu ir išvarejimu į bendrą darbo rinką, puikiai iliustruoja, kad priimant įstatymus ar juos keičiant, būtina atidžiai išsiaiškinti realią situaciją. Tai ir buvo padaryta išvažiuojamajame Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto posėdyje Šiauliuose. Lankėmės Šiaulių UAB „Hestas“, savivaldybėje susitikome ir diskutavome su Šiaulių teritorinės darbo biržos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovais.

Ir į mane kreipėsi neįgalieji dėl svarstomų Socialinių įmonių įstatymo pataisų, kurios gali lemti, kad panaikinus socialines įmones, jie neteks darbo, o konkuruoti atviroje rinkoje jie negebės. Jau dabar, girdėdamos svarstymus, kai kurios socialinės įmonės itin sumažino dirbančiųjų skaičių. Ypač daug diskusijų ir abejonių sukėlė tam tikrų veiklų (valymo, statybos ir kt.) išbraukimas iš

galimų veiklų ir paramos sąrašo. UAB „Hestas“ vadovas Edvinas Mačiulis paaiškino šviesiai tiesiai – jeigu įstatymo pataisos bus priimtos, jo įmonės gamybos sektoriaus 68 žmonės bus priversti netekti darbo. Susitikime susiformavo nuomonė, kad šis įstatymas turi būti tobulinamas ir nebus pritarta visiškam socialinių įmonių statuso naikinimui.

Šiuo metu Lietuvoje yra 245 tūkst. neįgaliųjų, iš kurių darbingo amžiaus – apie 163 tūkst., iš jų apie 48 tūkst. dirba.

Lietuvoje veikia 187 socialinės įmonės, iš jų 62 neįgaliųjų socialinės įmonės. Socialinėse įmonėse dirba per 9 tūkst. asmenų, iš kurių 6 788 neįgalūs darbuotojai.

Visoje šioje istorijoje keisčiausia Nedarbingumo komisijų, kurių atstovai, aišku, diskusijoje nedalyvavo, pozicija. Socialinių įmonių atstovų teigimu, pasisakius, kad įsidarbinai socialinėje įmonėje, vos ne automatiškai pabloginama dirbančiojo darbo grupė.

Susitikime aktyviausi buvo Šiaulių socialinių įmonių „Aksida“ ir „Hestas“ atstovai.

Gyvenimo logika rodo, kad visų socialinių įmonių statuso naikinti nereikia, o tik tobulinti remiamas veiklas, stebėti, ar socialinių įmonių vadovai nepiktnaudžiauja socialinėms įmonėms teikiamomis lengvatomis, parama. Tai daryti įpareigoja ir LVŽS paremta Vyriausybės programa, kurioje siekiama žymiai padidinti neįgaliųjų įdarbinimą.

UAB „Hestas“ atskleidė daug problemų, kiliančių, jeigu būtų panaikintas socialinių įmonių statusas. R. Virbalienės nuotrauka.

ŠIAULIŲ REGIONAS

2018 m. vasario 12 d. kartu su LR Seimo Pirmininko pirmąja pavaduotoja Rima Baškiene dalyvavau renginyje Šiaulių rajono savivaldybėje. Jubiliejinės Vasario 16-osios išvakarėse Šiaulių r. savivaldybės administracijos salėje buvo įteiktos dovanos Šiaulių rajono ir miesto darželių vaikams – keli šimtai tautinių kostiumų, kuriuos sukūrė dizaineris Juozas Statkevičius. Tai labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ (steigėjai: Andrius Mamontovas ir Ramūnas Karbauskis)

projekto rezultatas ir pristatymas, kuriame dalyvavo ir gausus būrys švietimo darbuotojų, Šiaulių rajono seniūnai, darželinukai ir moksleiviai. Atkurtos Lietuvos 100-mečio išvakarėse Lietuvos vaikams buvo įteikta puiki dovana, primenanti, kad reikia puoselėti etninę krašto kultūrą ir lietuviškąją tapatybę. Renginyje netrūko Lietuvos tapatybės elementų: tautiniai kostiumai, liaudies dainos, kanklės – tai, kuomet mes įdomūs ir unikalūs pasauliui.

Renginyje skambėjo lietuviškos dainos ir kanklės. R. Baškienės nuotrauka.

Teikiami tautiniai kostiumai Šiaulių rajono ir miesto darželių vaikams. A. Striaukaitės nuotrauka.

RINKĖJAI

Vykdydamas Seimo nario pareigas ir tesėdamas duotus pažadus, priimu rinkėjus pirmadieniais nuo 10 val. iki 12 val. Seimo nario biure Šiauliuose, Aušros al. 15, I aukšte. Išankstinė registracija: mob. 8 612 02 941, el. p. nerijus.brazauskas@lrs.lt arba mob. 8 612 04 056, el. p. aida.striaukaite@lrs.lt. Mano padėjėjai Jus užregistruos, o aš galėsiu Jus priimti ir išklausti.

Jeigu pageidaujate kreiptis į mane asmeniškai, tai galite padaryti: tel. (8 5) 239 6615 (kabinetas Vilniuje), mob. 8 668 42 143, el. p. Stasys.Tumenas@lrs.lt.

Plėsdamas Jūsų teisinį žinojimą, šikart siūlau atkreipti dėmesį į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. vasario 21 d. nutarimą Nr. 178 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. liepos 5 d. nutarimo Nr. 576 „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo nustatomas apdraustojų asmens nepertraukiamo darbo (nuo priėmimo į darbą iki atleidimo iš jo) laikotarpis, vidutinio mėnesio darbo užmokesčio apskaičiavimo ir ilgalaikio darbo išmokos perskaičiavimo tvarkos (visas nutarimas prieigoje internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/fb9cdc301ac911e88e8fef3b3f51dc2f>). Įsidėmėkite, kad nutarimas įsigalioja 2018-02-27.

REKOMENDACIJA

Rekomenduoju Jums perskaityti dvi vertingas knygas: Stanislovo Abromavičiaus knygą *Partizanų motinos* (Kaunas: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, 2010) ir Donaldo Kajoko poezijos rinktinę *Poezija, o gal ne ji* (Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2017).

Stanislovo Abromavičiaus knyga Jums pateiks visą galeriją Lietuvos partizanų motinų, kurių likimai yra ne tik jų šeimų, bet ir visos lietuvių tautos lemtis XX a. Pokario partizanus išauginusios, išauklėjusios, apraudojusios ir be kaltės nuteistos Motinos tebėra nepakankamai įamžintos, pažintos ir suprastos.

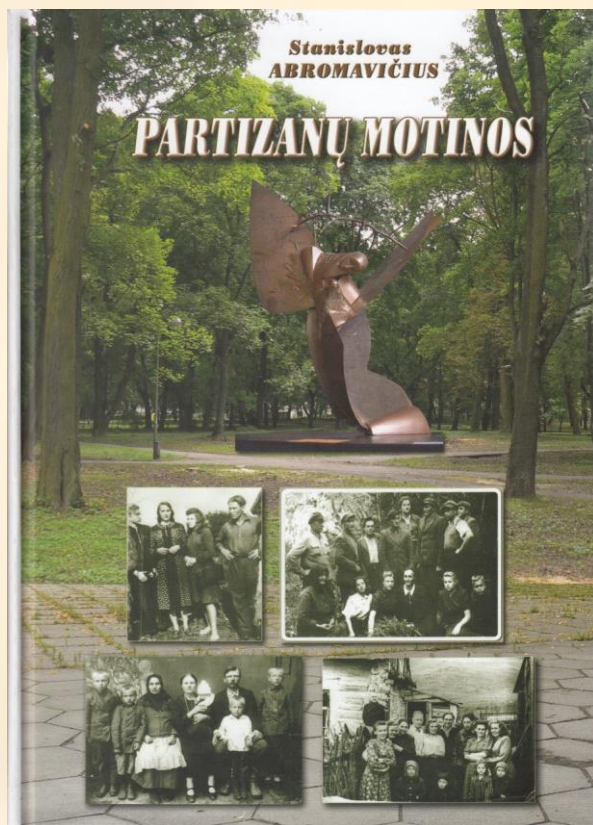
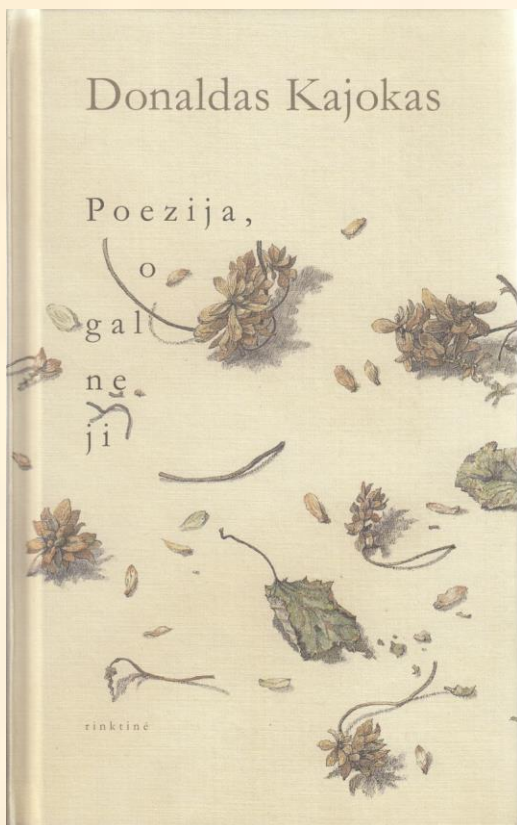
„Knygoje pasakojama apie partizanų Motinų ir jų Sūnų kovas, pateikiami kovų dalyvių, liudytojų prisiminimai.

Buvo tikras stebuklas, jog okupuotoje Lietuvoje atsirado tikrų šviesuolių, kovojusių už Lietuvos laisvę, jos žmonių nepriklausomybę.

Reikia didžiuotis tokiais žmonėmis ir nepamiršti jų žygdarbių!“ (S. Abromavičius).

Donaldo Kajoko poezijos rinktinė Jums ne tik atvers meditacinės autoriaus poezijos panoramą, bet ir primins tikros poezijos grožį ir pajautą, subtilią Rytų ir Vakarų kultūrų refleksiją ir mūsų Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato poetinę meistrystę.

„tu ateini iš ten į kur visi
nueisime ir palieti mus gelmę
taip švelniai švelniai
taip be galo švelniai
kad net suabejojam ar esi“ (D. Kajokas)

ŠIAULIŲ ATMINTINOS DATOS

Kovas (2018 m.)

1 d. – 90 metų, kai 1928 m. Mažeikiuose gimė fagotininkas, choro dirigentas **Vytautas Strolia**. 1939–1941 m. mokėsi Šiaulių muzikos mokykloje. Mirė 2007 m. JAV.

3 d. – 90 metų, kai 1928 m. Kalne (Pasvalio r.) gimė istorikas, habilituotas humanitarinių mokslų daktaras **Jonas Aničas**. 1960–1969 m. dirbo Šiaulių pedagoginiame institute.

3 d. – 70 metų, kai 1948 m. Šiauliuose gimė pedagogas, socialinių mokslų daktaras **Juozas Pumputis**. Nuo 1975 m. dirba Šiaulių universitete.

3 d. – 25 metai, kai 1993 m. Šiauliuose įkurta įmonė „Baltik Vairas“.

4 d. – 90 metų, kai 1928 m. Švėkšnoje (Šilutės r.) gimė literatūros tyrinėtoja, memuaristė, pedagogė, habilituota socialinių mokslų daktarė **Danutė Klumbytė**. Nuo 1968 m. dėstė Šiaulių universitete.

5 d. – 75 metai, kai 1943 m. gimė dailininkė tapytoja **Dalia Magdalena Tribandienė**. Nuo 1967 m. dėstė Šiaulių universitete. Mirė 2009 m. Šiauliuose.

5 d. – 85 metai, kai 1933 m. Gilvyčiuose (Šiaulių r.) gimė etnomuzikologas **Mykolas Žalneravičius**. Nuo 1961 m. dirba Šiauliuose. Vadovavo ne vienam Šiaulių miesto folkloriniam ansambliui

8 d. – 95 metai, kai 1923 m. Šiauliuose gimė dailininkas tapytojas **Jurgis Mikševičius**. Nuo 1948 m. gyvena Australijoje.

8 d. – 65 metai, kai 1953 m. Šiauliuose gimė kino režisierė, scenaristė, pedagogė **Janina Lapinskaitė**.

9 d. – 115 metų, kai 1903 m. Šadžiūnuose (Lazdijų r.) gimė pedagogas, dramaturgas, istorikas, visuomenės veikėjas **Adolfas Raulinaitis**. Nuo 1936 m. gyveno Šiauliuose, dėstė Mokytojų seminarijoje, kurį laiką vadovavo šiai mokymo įstaigai. Mirė 1987 m. Vilniuje.

9 d. – 65 metai, kai 1953 m. Ramygaloje (Panevėžio r.) gimė architektas, visuomenės veikėjas **Rimantas Kazimieras Kačinskas**. Nuo 1978 m. gyveno ir dirbo Šiauliuose. Čia ir mirė 2008 m.

11 d. – 95 metai, kai 1923 m. įsteigtas Šiaulių „Aušros“ muziejus.

12 d. – 65 metai, kai 1953 m. Jurbarkė gimė dailininkas skulptorius **Alvydas Kurtinaitis**. 1977 m. baigė Šiaulių pedagoginį institutą.

13 d. – 305 metai, kai 1713 m. karalius Augustas II savo privilegija suteikė Šiauliams atnaujintas Magdeburgo teises.

14 d. – 75 metai, kai 1943 m. Taujėnuose (Ukmergės r.) gimė teatro aktorius **Algirdas Pintukas**. 1966–1969 m. vaidino Šiaulių dramos teatre.

17 d. – 80 metų, kai 1938 m. Šiauliuose gimė teatro ir kino aktorė, režisierė **Nijolė Gelžinytė**. 1956 m. baigė Šiaulių 2-ąją vidurinę mokyklą.

18 d. – 115 metų, kai 1903 m. Šiauliuose gimė baletų kritikė **Vera Sotnikovaitė-Radauskienė**. Mirė 1973 m.

18 d. – 135 metai, kai 1883 m. Vilkaičiuose (Plungės r.) gimė kunigas, vienuolis jėzuitas, religinių raštų leidėjas, kankinys **Benediktas Andruška**. Nuo 1930 m. gyveno Šiauliuose. Čia įsteigė šv. Ignaco bažnyčią, 1944–1948 m. buvo šios bažnyčios rektorius. Mirė 1951 m. Verchneuralske (Rusija). Jo vardu pavadinta Šiaulių katalikiška pradžios mokykla.

19 d. – 135 metai, kai 1883 m. Šėtijuose (Šakių r.) gimė rašytojas, literatūros kritikas, vertėjas **Kazys Puida**. 1907–1912 m. Šiaulių gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Mirė 1945 m. Nausėduose (Kauno r.).

20 d. – 80 metų, kai 1938 m. Telšiuose gimė literatas, pedagogas **Kazys Serapinas**. Mokytojavo Šiauliuose, dirbo Šiaulių aklyjų kombinate. Mirė Šiauliuose 1993 m.

21 d. – 65 metai metų, kai 1953 m. Šiauliuose gimė dailininkė, pedagogė, socialinių mokslų daktarė **Irena Burneckienė**.

22 d. – 60 metų, kai 1958 m. Akmenėje gimė istorikė, habilituota humanitarinių mokslų daktarė **Leta Dromantienė**. 1980–2000 m. dirbo Šiaulių universitete, 1998–2000 m. buvo šio universiteto prorektorė.

24 d. – 85 metai, kai 1933 m. Aunuvėnuose (Kelmės r.) gimė pedagogas, politikos ir visuomenės veikėjas **Petras Ivoškus**. Nuo 1975 m. gyveno ir dirbo Šiauliuose. 1992–2003 m. vadovavo Aukštabalio vidurinei mokyklai. Mirė 2012 m. Šiauliuose.

29 d. – 75 metai, kai 1943 m. gimė psichologė, pedagogė, socialinių mokslų daktarė **Eugenija Palmyra Zambacevičienė**. 1966 m. baigė Šiaulių pedagoginį institutą.

30 d. – 80 metų, kai 1938 m. Baltupėnuose (Šilutės r.) gimė kompozitorius **Vytautas Šeinauskas**. Dirbo Šiaulių 43-ioje profesinėje technikos mokykloje. Mirė 2003 m. Kuršėnuose (Šiaulių r.).

31 d. – 135 metai, kai 1878 m. Malavėnuose (Šiaulių r.) gimė teisininkas, istorikas, kultūros ir visuomenės veikėjas akademikas **Augustinas Janulaitis**. 1866–1893 m. mokėsi Šiaulių gimnazijoje. Parašė veikalą „Šiaulių ekonomija XVI–XVIII a.“. Mirė 1950 m. Kaune.

Šaltinis: „2018 metų Šiaulių atmintinų datų kalendorius“ (prieiga per internetą: <http://savb.lt/lt/krastieciai/virtualios-parodos/siauliu-atmintinu-datu-kalendorius/2018-metu-siauliu-atmintinu-datu-kalendorius/kovas/>).

LIETUVOS VALSTYBĖS KŪRĖJAI – 1918 M. VASARIO 16-OSIOS AKTO SIGNATARAI

*Lietuvos Taryba, pasirašiusi 1918 m. vasario 16 d. valstybės Nepriklausomybės atkūrimo aktą.
Iš kairės sėdi: Jonas Vileišis, Jurgis Šaulys, Justinas Staugaitis, Stanislovas Narutavičius,
Jonas Basanavičius, Antanas Smetona, Kazimieras Šaulys, Steponas Kairys, Jonas Smilgevičius;
iš kairės stovi: Kazimieras Bizauskas, Jonas Vailokaitis, Donatas Malinauskas, Vladas Mironas,
Mykolas Biržiška, Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis, Petras Klimas, Aleksandras Stulginskis,
Jokūbas Šernas, Pranas Dovydaitis. Vilnius, 1918 m. vasario mėn. Fotografas A. Jurašaitis.
Lietuvos centrinis valstybės archyvas. A073-P0955.*

MYKOLAS BIRŽIŠKA

(1882–1962)

Mykolas Biržiška gimė 1882 m. rugpjūčio 24 d. Mažeikių aps. Viekšniuose. Mokydamasis Šiaulių gimnazijoje, du kartus iš jos pašalintas: už stačiatikių pamaldų nelankymą ir lietuviškos

vakaronės organizavimą. 1901 m. įstojo į Maskvos universiteto Teisės fakultetą. Studijų metais tapo aktyviu Lietuvos studentų draugijos dalyviu, įsitraukė į socialdemokratų veiklą, už ją 1902 m. areštuotas, apie vienerius metus kalintas Maskvos, Vilniaus ir Kauno kalėjimuose; paleistas tęsė studijas universitete (baigė 1907 m.), nors savo socialdemokratiškus pažiūrus neatsisakė. 1905 m. tapo Lietuvos socialdemokratų partijos nariu. Dėl nuolatinių streikų nutrūkus studijoms, grįžęs į Lietuvą rengė slaptas gegužines, spausdino straipsnius nelegaliuose laikraščiuose „Naujoji gadynė“, „Darbininkų balsas“ ir kituose. 1905 m. gruodžio 4–5 dienomis M. Biržiška dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime, manydamas, kad šiuo įvykiu „revoliucija pasiekė aukščiausią ir garsiausią politinio ir tautinio visuomenės palikimo laipsnį“.

Baigęs studijas, nuo 1907 m. dirbo advokato Tado Vrublevskio padėjėju, vėliau – Žemės banke. Bendradarbiavo spaudoje, buvo socialdemokratų savaitraščio „Žarija“, žurnalo „Visuomenė“ redaktorius. Noriai jungėsi į įvairių lietuvių draugijų („Rūta“, „Darna“, „Varpas“) veiklą, skaitydavo lietuvių literatūros ir istorijos paskaitas. Nuo 1908 m. – Lietuvos mokslo draugijos narys, jos vicepirmininkas.

I Pasaulinio karo metais M. Biržiška tapo Lietuvos draugijos agronomijos ir teisių pagalbai teikti vienu iš steigėjų. Vokiečiams artėjant prie Vilniaus ši draugija susijungė su Lietuvos draugija nukentėjusiems nuo karo šelpti ir tapo galinga organizacija, siekiančia atkurti Lietuvos nepriklausomybę. M. Biržiška buvo vykdomojo komiteto nariu.

1915 m. rudenį Komitetas įsteigė pirmąją lietuvišką gimnaziją, M. Biržiška paskirtas jos direktoriumi; dėstė ir kitose lietuvių bei lenkų mokslo įstaigose, kursuose, dirbo Lietuvos mokslo draugijos vadovėlių rengimo komisijoje.

Kartu su bendraminčiais M. Biržiška paruošė raštą JAV prezidentui Vudrovui Vilsonui (Woodrow Wilson) dėl lietuvių tautos teisės turėti nepriklausomą valstybę, rengė memorandumus dėl Lenkijos pretenzijų valdyti Lietuvą, 1917 m. buvo vienas iš organizatorių Lietuvos konferencijai sušaukti. Konferencijos metu buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą; 1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais nariais pasirašė Nutarimą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

II Ministrų kabinete signatarui pasiūlytos švietimo ministro pareigos. M. Biržiška ėmėsi atkurti Vilniaus universitetą, kartu su Mokslo draugija organizavo Aukštuosius kursus (1919–1921 m.).

1919 m. sausio 1 d. Vilnių okupavus lenkų legionieriams ir Vyriausybei nutarus persikelti į Kauną, M. Biržiška ir ministras žydų reikalams Jakovas Vygodskis kartu vykti atsisakė. Tuomet M. Biržiška buvo paskirtas Lietuvos generaliniu įgaliotiniu Vilniuje. Už aktyvų lietuvių propagavimą buvo suimtas ir V. Kapsuko vyriausybės, o vėliau – ir lenkų valdžios. M. Biržišką norėta sušaudyti, tačiau Tautų Sąjungai įsikišus jis deportuotas į „Kauno Lietuvą“.

Atvykęs Laikinojon sostinė M. Biržiška kurį laiką dirbo vyriausybiniam „Lietuvos“ dienraštyje, profesoriavo Lietuvos universitete, buvo Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas, prorektorius, 1926–1927 m. – rektorius. Vėliau paskirtas „Aušros“ berniukų gimnazijos direktoriumi, atgavus sostinę – 1940–1944 m. – Vilniaus universiteto profesorius ir rektorius. Taip pat Vytauto Didžiojo ir Latvijos universitetų garbės daktaras.

M. Biržiška yra paskelbęs nemažai mokslo straipsnių, parašęs populiarių knygelių iš istorijos, kultūrologijos studijų, vadovėlių, parengęs spaudai dainų rinkinius, išvertęs grožinių kūrinių, išleidęs porą atsiminimų knygų.

Antrojo pasaulinio karo metais, artėjant antrajai sovietų okupacijai M. Biržiška išvyko į Vakarų. Iki 1949 m. dėstė Pabaltijo universitete Hamburge ir Pineberge (Vokietija), vėliau emigravo į JAV. Mirė 1962 m. rugpjūčio 24 d. Los Andžele.

Parengė Aigustė Vykantė Bartkutė
(prieiga per internetą: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=16286&p_k=1&p_t=168616).

KAZIMIERAS BIZAUSKAS

(1893–1941)

Kazio Bizausko (gimusio 1892 m. [1893 m. – N. B.] vasario 15 d.) gyvenimo kelias prasidėjo kartu su Lietuvos nepriklausomybės užuomazga ir baigėsi jos netekus. Įsijungęs į visuomeninę veiklą dar gimnazijoje, tarp pagrindinių politikos veikėjų buvo iki pat gyvenimo pabaigos. Jis – vienas ateitininkų organizacijos pradininkų, „Ateities“, „Rygos balso“ redaktorius, aktyvus spaudos bendradarbis, Lietuvių mokslo draugijos narys, literatūros teorijos vadovėlio autorius. Vokiečių okupacijos metais tapo Panevėžio miesto valdybos sekretoriumi, išrūpino leidimą steigti lietuvių gimnaziją, įkurti muzikos mokyklą.

Savo visuomenine, žurnalistine bei organizacine veikla K. Bizauskas išgarsėjo visoje Lietuvoje. Taigi jis neatsitiktinai buvo pakviestas į 1917 m. Lietuvių konferenciją, nors jam ėjo tik 24-ti metai (organizacinio komiteto nutarimu į konferenciją turėjo būti kviečiami asmenys, sulaukę 25 metų). K. Bizauskas tapo ir jauniausiu Lietuvos Tarybos nariu, jam teko garbė ir atsakomybė pasirašyti 1918 m. Nutarimą dėl Lietuvos valstybės atkūrimo. 1919 m. kartu su Jonu Vailokaičiu, Aleksandru Stulginskiu, Andriumi Dubinsku ir Pijumi Grajausku K. Bizauskas įkūrė Ūkio banką; anot Algimanto Liekio, tai „vienas pirmųjų akmenų dedant nepriklausomos Lietuvos ekonomikos pagrindus“. 1919–1920 m. buvo Lietuvos delegacijų pasitarimuose su Anglija ir Sovietų Rusija narys.

1920 m. K. Bizauskas, kaip Krikščionių demokratų partijos atstovas, tapo Steigiamojo Seimo nariu. Šioje Konstitucinėje asamblėjoje jis buvo Seniūnų sueigos, Užsienio reikalų komisijos narys.

Kazio Griniaus Vyriausybėje K. Bizauskas ėjo švietimo ministro pareigas. Svarbiausia jo pareiga tapo sukurti švietimo sistemą, užtikrinančią tautinį auklėjimą, taip pat, 1920 m. liepą Lietuvai pasirašius Taikos sutartį su Sovietų Rusija, Švietimo ministerijai teko rūpintis išvežtų iš Lietuvos į Rusiją meno, kultūros bei istorinių vertybių grąžinimu. Buvo organizuojami vasaros kursai pradinių mokyklų mokytojams ruošti, steigiamos mokyklos (per keletą metų neraštingumas šalyje sumažėjo nuo 84 proc. iki 15 proc.), pradėti leisti literatūros ir mokslo periodiniai leidiniai, įsteigta Valstybinė Opera, Valstybės Teatras, Muzikos konservatorija, Meno akademija. Pasiruošta įsteigti Universitetą, tačiau tuo metu jis dar nebuvo atidarytas dėl K. Griniaus Vyriausybės krizės.

K. Griniaus Ministrų kabineto vidaus reikalų ministras Rapolas Skipitis taip apibūdino savo kolegą ir jo darbą: „Kaip švietimo ministeris K. Bizauskas buvo gabus švietimo reikalų organizatorius. Jis kietai laikydavosi savo principinių įsitikinimų, bet buvo lankstus taktikoje. Ministerių kabineto posėdžiuose niekuomet neįvykdavo aštresnių susikirtimų tarp K. Bizausko ir kitų ministerių. Jau iš to galima spręsti, kad K. Bizauskas buvo geras psichologas ir gero būdo žmogus.“ (R. Skipitis. „Nepriklausomą Lietuvą statant“). 1922 m. pabaigoje K. Bizauskas buvo paskirtas Lietuvos atstovu prie Šv. Sosto. Vatikanas pripažino Lietuvą de jure, bet Konkordatą

pasirašyti vis dėlė dėl Lietuvos nesutarimų su lenkais.

1923 m. K. Bizauskas perkeltas į Ameriką, kur jam teko rūpintis paskolos JAV grąžinimu ir naujos paskolos gavimu. 1927 m. K. Bizauskas buvo atšauktas ir paskirtas pasiuntiniu Latvijos Respublikoje. Jam teko sudėtinga misija kreipti kaimynų prielankumą Lietuvai, nors latviai labiau linko į Lenkijos pusę. 1928 m. K. Bizauskas perkeltas į Didžiąją Britaniją. Su šia valstybe taip pat sunkiai sekėsi užmegzti glaudesnius ryšius; tarpvalstybiniai santykiai pagerėjo tik atstatydinus Ministrą Pirmininką Augustiną Voldemarą. Pasak Prano Zundės, Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras Ostinas Čemberlenas (Austen Chamberlain) buvo tokios blogos nuomonės apie A. Voldemarą kaip politiką, kad net ir vėliau, kai A. Voldemaras buvo jau seniai iš visų vyriausybinių pareigų pašalintas, jį prisimindavo, kai jam reikėdavo atžagaraus, įnoringo ir kazuistinio politiko pavyzdžio. Juozui Tūbeliui perėmus Vyriausybės vadovavimą, K. Bizauskas tapo ir Lietuvos atstovu Olandijai (1930 m.). 1930 m. K. Bizauską norėta skirti įgaliotuoju pasiuntiniu į Maskvą, tačiau jis dėl asmeninių priežasčių atsisakė.

1931 m. vasarą K. Bizauskas grįžo į Lietuvą; buvo paskirtas įgaliotuoju užsienio reikalų ministru ypatingiesiems reikalams, po metų – Teisės ir administracijos departamento direktoriumi. 1939 m. sausį tapo įgaliotuoju ministru ir nepaprastuoju pasiuntiniu Latvijoje, tačiau šias pareigas ėjo neilgai, nes kovo mėnesį, sudarydamas Vyriausybę, Jonas Černius pakvietė jį pavaduotoju. Tuo laikotarpiu tai buvo nauja pareigybė Vyriausybėje. Ministro Pirmininko pavaduotoju jis liko ir kitame – Antano Merkio sudarytame Ministrų kabinete. Lietuvai atgavus Vilnių, K. Bizauskas tapo ir Vyriausybės įgaliotiniu Vilniaus miestui ir kraštui.

Sovietų Sąjungai paskelbus Lietuvai ultimatumą, A. Merkio vadovaujamas Ministrų kabinetas buvo priverstas atsistatydinti. Tada nutrūko ir K. Bizausko valstybinė veikla. 1940 m. K. Bizauskas okupacinės sovietų valdžios buvo suimtas. Sušaudytas 1941 m. birželio 26 d. netoli Minsko. 2006 m. pastatytas Kenotafas Vilniuje Rusų kapinėse. Buvusiame KGB archyve yra saugoma K. Bizausko baudžiamoji byla. Ten galime perskaityti, jog K. Bizauskas į tardytojo klausimą, ar laiko save kaltu, yra atsakęs: „Jeigu įsisąmoninsime, kad vienintelė teisinga visuomeninė valstybės samprata yra proletariato diktatūra, tai man teks prisipažinti kaltam dėl visos mano politinės veiklos, kuri buvo skirta nepriklausomos tautinės valstybės kūrimui“ (A. Liekis „Signatarai. Vasario 16“).

Parengė Aigustė Vykantė Bartkutė

(prieiga per internetą: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=16286&p_k=1&p_t=168619).

ŽINIASKLAIDA

S. Tumėnas, „Rūpesčių ir naujų išbandymų – apstu“, interviu regioniniam Šiaulių apskrities ir miesto dienraščiui „Šiaulių kraštas“, publikacija „Lietuvių kalbai – naujos grėsmės“, 2018-02-20. Prieiga per internetą: <http://www.skrastas.lt/?data=2018-02-20&rub=1065924812&id=1519061670>.

NAUDINGA

Kviečiu Jus stebėti, vertinti naujausią Lietuvos, Šiaulių miesto, Europos Sąjungos politinį, ekonominį, kultūrinį, socialinį etc. gyvenimą! *Žinokime, galvokime ir reaguokime!*

Naudingos nuorodos:

<http://www.lrs.lt/>; <https://www.lrp.lt/lt>; <http://lrv.lt/>; <http://edem.siauliai.lt/>; <http://www.lvzs.lt/>;
<http://www.vkontrole.lt/>; <http://www.lygybe.lt/lt/>; [http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai](http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai;);

<http://www.vlkk.lt/>; <http://www.lmt.lt/lt/pradzia.html>; <http://www3.lrs.lt/pls/inter/nst.show>;
http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=9258&p_k=1; <http://plbe.org/>; <http://www.pljs.org/>;
http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=3829&p_k=1; <http://www.kt.gov.lt/>; <http://www.vsd.lt/>;
http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=48&p_k=1; <http://www.prokuraturos.lt/>; <http://www.stt.lt/>;
http://ec.europa.eu/index_lt.htm; <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/lt>;
<http://pazinkvalstybe.lt/>; http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=884&p_d=205765&p_k=1;
http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=884&p_d=205766&p_k=1; <http://www.lietuva.lt/100/>;
<http://www.lrkmlrv.lt/lt/nemokamimuziejai>.

MANO KOMANDA

Dirbti padeda draugiška ir kompetentinga komanda, kurios nariai yra: Nerijus (humanitarinių mokslų daktaras, literatūrologas, lektorius, mokslinių publikacijų autorius), Egidijus (specialiosios pedagogikos ir logopedijos magistras, lektorius, socialinių reikalų specialistas), Rasa (žurnalistikos magistrė, režisierė, renginių organizatorė, knygų autorė), Rita (teisės ir valdymo magistrė, teisininkė, socialinė pedagogė edukologė, lektorė, visuomenininkė), Aida (vadybos ir verslo administravimo magistrė, projektų vadovė, regioninės politikos ir švietimo specialistė).

Mano padėjėjai-sekretoriai nuolat kelia savo kvalifikaciją, dalyvauja visuomenei skirtuose ir mokslo renginiuose, dalijasi savo žiniomis ir patyrimu su kitais.

N. Brazauskas 2018-02-01 kartu su kolege Rita Virbaliene Trakų r. Rūdiškių miesto bibliotekoje atidarė moksleivių ir studentų fotografijų parodą „Bradūno žemė“; vasario 15–16 dienomis dalyvavo šventiniuose Vasario 16-osios renginiuose; 2018-02-20 – Tarptautinės gimtosios kalbos dienos minėjimo proga CXLIV „Tekstų skaitymų“ seminare ir Eleonoros Eglės Buivydaitės-Prėskienienės poezijos knygos „Širdies varteliai“ (2017) pristatyme, Šiaulių universiteto bibliotekoje; 2018-02-21 kartu su Seimo nariu S. Tumėnu dalyvavo pokalbyje-diskusijoje RS2 radijo laidoje „Aktualijos iš pirmų lūpų“; 2018-02-22 regioniniame Šiaulių apskrities ir miesto dienraštyje „Šiaulių kraštas“ publikavo straipsnį „Pasaulio lietuviai: JIE ar MES?“ (plačiau: http://www.skrastas.lt/?rub_sav=1144871155&id=1519230663&pried=2018-02-22).

E. Elijošius 2018-02-15–16 dalyvavo šventiniuose Vasario 16-osios renginiuose Šiauliuose; 2018-02-19 skaitė paskaitą Šiaulių Parkinsono draugijos surengtame renginyje „Graži tu mano“, skirtame Lietuvos atkūrimo 100-osioms metinėms paminėti; 2018-02-22 vedė pažintinį seminarą „Socioeducacinis darbas su intelekto sutrikimų ar elgesio ir emocijų sutrikimų turinčiais asmenimis“ Kauno neįgalaus jaunimo užimtumo centro personalui (administracijai, socialiniams darbuotojams ir jų padėjėjams).

A. Striaukaitė-Gumuliauskiene vasario 5, 14, 27 dienomis dalyvavo mokymų cikle „Man patinka gyventi“ (veiklos finansuojamos iš projekto „Kompleksinės paslaugos šeimai Šiaulių miesto savivaldybėje“ lėšų); vasario 15–16 dienomis dalyvavo šventiniuose Vasario 16-osios renginiuose; 2018-02-12 – Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ tautinių kostiumų teikime; 2018-02-12 bendravo su Šiaulių apskrities Žydų bendruomene ir dalyvavo paskaitoje-diskusijoje „Žydų indėlis į modernios Lietuvos valstybės raidą“; 2018-02-20 – Tarptautinės gimtosios kalbos dienos minėjimo proga CXLIV „Tekstų skaitymų“ seminare ir E. E. Buivydaitės-Prėskienienės poezijos knygos „Širdies varteliai“ (2017) pristatyme; 2018-02-21 – paskaitoje „Socialiniai tinklai kaip įvaizdžio ir karjeros kūrimo įrankis“; 2018-02-28 – Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos organizuotoje konferencijoje „Su konkurencija po Lietuvą“.

R. Virbaliene 2018-02-01 kartu su kolega N. Brazausku Trakų r. Rūdiškių miesto bibliotekoje atidarė moksleivių ir studentų fotografijų parodą „Bradūno žemė“; 2018-01–02 mėn. dalyvavo mokymuose „Menas, perdegimo sindromo prevencija ir socialinis virsmas“; 2018-02-13 kuravo

fotografijų parodą „Lietuvių Šveicarija“, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui paminėti, surengtą Seime.

KONTAKTAI

Lietuvos Respublikos Seimo nario Stasio Tumėno kabineto adresas Vilniuje:

*Lietuvos Respublikos Seimas
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
III rūmai 301 kabinetas
Tel. (8 5) 239 6615
El. p. Stasys.Tumenas@lrs.lt*

Lietuvos Respublikos Seimo nario Stasio Tumėno biuro adresas Šiauliuose:

Aušros al. 15, 76299 Šiauliai (I aukštas)

Padėjėjai-sekretoriai Vilniuje ir Šiauliuose:

*Nerijus Brazauskas (Šiauliuose): mob. 8 612 02 941, el. p. nerijus.brazauskas@lrs.lt;
Egidijus Elijošius (Šiauliuose): mob. 8 612 03 532, el. p. egidijus.elijosius@lrs.lt;
Rasa Praninskienė (Vilniuje): tel. (8 5) 239 6485, el. p. rasa.praninskiene@lrs.lt;
Aida Striaukaitė-Gumuliauskienė (Šiauliuose): mob. 8 612 04 056, el. p. aida.striaukaite@lrs.lt;
Rita Virbalienė (Vilniuje): tel. (8 5) 239 6615, el. p. rita.virbaliene@lrs.lt.*

Socialiniai tinklai

Bendraukime: <https://www.facebook.com/Stasys.Tumenas.LRS/>

Naujienlaiškį parengė padėjėjai-sekretoriai: N. Brazauskas, R. Praninskienė, A. Striaukaitė-Gumuliauskienė.